

*** گزینه صحیح را انتخاب کنید.**

۱. جرج جرداق دانشمند بزرگ مسیحی که اخیراً فوت کرد در بیان عظمت نهج البلاغه چه گفته است؟
 - (۱) نهج البلاغه، فرزند قرآن است
 - (۲) نهج البلاغه برادر قرآن است
 - (۳) نهج البلاغه دون کلام خالق و فوق کلام مخلوق است
 - (۴) جاذبه‌های نهج البلاغه امام علی (ع) شوری در من ایجاد کرد که دوپست بار آن را مطالعه کردم
۲. مجموعه نفیس نهج البلاغه، منتخبی از خطبه‌ها، نامه‌ها و کلمات کوتاه امیرالمؤمنین علی (ع) است که...
 - (۱) در سال ۴۰۰ هجری قمری به وسیله سیدرضی گردآوری شده است
 - (۲) توسط ابن ابی الحدید دانشمند بزرگ اهل سنت تألیف و شرح شده است
 - (۳) جرج جرداق (دانشمند بزرگ مسیحی) آن را شرح کرده است
 - (۴) توسط شاگردان و اصحاب حضرت علی (ع) جمع‌آوری شده است
۳. از دوران زندگی امام علی (ع) با رسول خدا (ص) خطبه‌ای در نهج البلاغه نقل نشده است زیرا:
 - (۱) امام علی (ع) در این دوران بیشتر پیام رسول خدا (ص) را به مردم رسانده یا از قول آن حضرت سخن گفته است
 - (۲) خطبه‌های حضرت علی (ع) در زمان پیامبر (ص) حفظ و نگهداری نشده است
 - (۳) سیدرضی بلیغ‌ترین خطبه‌ها را جمع‌آوری کرده است
 - (۴) خطبه‌های حضرت علی (ع) در دوران زندگی با پیامبر در بخش «رسائل امیرالمؤمنین (ع)» آمده است
۴. بیشترین مخاطبان نامه‌های امام علی (ع) در نهج البلاغه عبارتند از:
 - (۱) فرماندهان نظامی با ۳۲ نامه، مردم شهرها با ۱۶ نامه، استانداران و فرمانداران با ۹ نامه
 - (۲) استانداران و فرمانداران با ۳۲ نامه، دشمنان با ۱۶ نامه، فرماندهان نظامی با ۹ نامه
 - (۳) استانداران و فرمانداران با ۱۶ نامه، فرماندهان نظامی با ۹ نامه، مأموران مالیات با ۴ نامه
 - (۴) استانداران و فرمانداران با ۷۹ نامه، فرماندهان نظامی با ۳۲ نامه، دشمنان با ۱۶ نامه

۵. در کلام امام علی(ع) تشبیه فرصت به ابر، گویای کدام واقعیت است؟

- ۱) فرصت‌ها به سرعت می‌گذرند و باید در انجام دادن کارها فرصت را غنیمت شمرد
- ۲) همان‌طور که ابر موجب نزول باران است فرصت‌ها موجب رحمت و آسایش است
- ۳) از دست دادن فرصت‌ها موجب غم و غصه خواهد شد
- ۴) اگر ابر نباشد باران نخواهد بارید و اگر فرصت فراهم نیاید امکان مبادرت ورزیدن به عمل نیست

۶. وظایف برادری براساس فرمایش امام علی(ع) در حکمت «۱۳۴» نهج‌البلاغه کدام است؟

- ۱) مهرورزی و اظهار برادری
- ۲) خوشرویی و رفتار محبت‌آمیز
- ۳) برخورد با انصاف و عدل
- ۴) حفظ برادر خود در سه مورد: مصیبت و گرفتاری، در غیاب او و پس از مرگش

۷. بهانه‌های افراد برای ترک کار خیر چیست؟

- ۱) شایسته‌تر بودن دیگران و داشتن امکانات و دارایی بیشتر آنان
- ۲) بخشش باید به مقدار قابل ملاحظه باشد
- ۳) شرم و حیا از بخشش به مقدار کم
- ۴) همه موارد

۸. کدام یک از حکمت‌ها حاوی پیام زیر است:

«انسانی که ارزش خود را بشناسد، در حقیقت به سعادت رسیده است»

- ۱) هَلَكَ امْرُؤٌ لَمْ يَعْرِفْ قَدْرَهُ
- ۲) فِيمَا كُلِّ امْرِيٍّ مَا يُحْسِنُهُ
- ۳) مَنْ كَرُمَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ هَانَتْ عَلَيْهِ شَهَوَاتُهُ
- ۴) نَفْسُ الْمَرْءِ خُطَاةٌ إِلَىٰ أَجَلِهِ

۹. آداب علم‌آموزی عبارتند از:

- ۱) اعتراف به جهل، کنار گذاشتن حیا و شرم در پرسیدن نادانسته‌ها، پرسش به قصد فهم، ارزیابی و تحلیل
- ۲) رازداری، دوراندیشی، شرم نداشتن از گفتن «نمی‌دانم»
- ۳) سخن نگفتن بدون اندیشه، طلب علم برای درک و فهم، پرهیز از اظهارنظر عجولانه
- ۴) سؤال به قصد تفقه و یادگیری، رعایت انصاف، اشتیاق به یاد دادن

۱۰. مفاد این سخن از گلستان سعدی که: «از لقمان پرسیدند ادب از که آموختی: گفت: از بی ادبان، هرچه از ایشان در نظرم ناپسند آمد از انجام آن پرهیز کردم» از کدام عبارت حکیمانه امام علی(ع) برداشت می شود؟

- (۱) أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعَيْبَ مَا فِيكَ مِثْلَهُ
- (۲) كَفَاكَ أَدْبًا لِنَفْسِكَ اجْتِنَابُ مَا تَكْرَهُهُ مِنْ غَيْرِكَ
- (۳) لَا تَكُنْ مِمَّنْ يَخَافُ عَلَيَّ غَيْرِهِ بِأَدْنَىٰ مِنْ ذَنْبِهِ
- (۴) لَا تَكُنْ مِمَّنْ فَهُوَ عَلَيَّ النَّاسِ طَاعِينَ وَ لِنَفْسِهِ مُدَاهِنٌ

۱۱. براساس فرمایش امام علی(ع) آثار سوء دل بستگی به دنیا چیست؟

- (۱) غفلت از خود و سرنوشت جامعه
- (۲) ندیدن عیوب آنچه دوست دارد، دل مشغولی به دنیا
- (۳) غمی که پیوسته همراه اوست، حرصی که او را رها نمی کند، آرزویی که به آن نمی رسد
- (۴) باز ماندن از آخرت، عمل در دنیا برای دنیا، اعتماد کردن به دنیا

۱۲. براساس حکمت «۴۲۳» نهج البلاغه امام علی(ع) می فرمایند:

- کسی که باطن خود را اصلاح کند....
- (۱) خداوند امر دنیای او را اصلاح کند
 - (۲) خدا [رابطه] بین او و مردم را اصلاح کند
 - (۳) نگرهبانی از جانب خدا بر او خواهد بود
 - (۴) خدا ظاهر او را اصلاح می کند

۱۳. با توجه به فرمایشات امام علی(ع) در زمینه دعا، کدام برداشت صحیح است؟

- (۱) دعا ویژه دفع بلا و گرفتاری است
- (۲) دعا سلاح مؤمن و وسیله ارتباط مخلوق با خالق است
- (۳) دعا نشان دهنده درون پاک دعاکننده است
- (۴) استجاب دعا، برآورده شدن سریع حاجت هاست

۱۴. براساس حکمت «۳۷۲» نهج البلاغه، وقتی ثروتمند در بخشیدن خود بخل بورزد....

- (۱) در آخرت از او حساب کشیده می شود
- (۲) ظلم و ستم در جامعه رواج می یابد
- (۳) در دنیا تنها و منزوی زندگی می کند
- (۴) فقیر آخرتش را به دنیایش می فروشد

۱۵. دو امری که مانع تحقق «امر به معروف و نهی از منکر» در جامعه می شود، کدام است؟

- (۱) کوچک دیدن عمل، ترس و هراس از مشکلات
- (۲) عدم شناخت معروف و منکر
- (۳) واگذاری به دیگران، پرداختن به کارهای مهم تر
- (۴) معروف را «خوب» ندانستن و منکر را «زشت» نشمردن

*** معنای صحیح لغات زیر کدام است؟**

۱۶. اِبْتَاعٌ * يُحْسِنُ

- (۱) فروخت * احسان می‌کند
(۳) معامله کرد * نیکو می‌شود

- (۲) خرید * نیکو به انجام می‌رساند
(۴) پیروی کرد * نیکو به انجام می‌رساند

۱۷. يَحْرُسُ * مَقْرُونٌ

- (۱) حفاظت می‌کند * همراه
(۳) طمع می‌کند * نزدیک

- (۲) حفظ می‌کند * اقامتگاه
(۴) حفاظت می‌شود * شبیه

۱۸. مُصَادَقَةٌ * تَافَهُ

- (۱) رفاقت * مدارا
(۳) همراهی * نزدیک

- (۲) راستگویی * به اندازه
(۴) دوستی * بهای اندک

۱۹. عِشْتُمُ * دَعَائِمٌ

- (۱) زندگی کردید * درخواست‌ها
(۳) زنده ماندید * پایه‌ها

- (۲) پوشانیدید * استوار
(۴) ترسیدید * بخش‌ها

۲۰. اَدْرَكَ * رَقٌّ

- (۱) رسید * نازک شد
(۳) یاد کرد * نزدیک شد

- (۲) فهمید * صاف کرد
(۴) گرفت * کوتاه کرد

۲۱. اِعْتَلُوا * مَرَارَةٌ

- (۱) تعقل کنید * ناسازگاری
(۳) نگاه دارید * تلخی

- (۲) عاقلانه فکر کردند * گذران
(۴) باز گردانید * تکرار

۲۲. مَنهُومٌ * تَنفِيسٌ

- (۱) خوابیده * استراحت دادن
(۳) غم دیده * فرصت دادن

- (۲) پرخور * نفس کشیدن
(۴) حریص * زدودن غم و غصه

۲۳. كَفَاهٌ * مَرْجُوٌّ

- (۱) هم شأن اوست * امیدواری
(۲) از او خواست * همسایه
(۳) او را کفایت کرد * آنچه مورد امید است
(۴) با او برابر شد * امید فراوان

۲۴. قَصَرَ * تَعَتُّتٌ

- (۱) کوتاهی کرد * آزار دادن
(۲) بیمار شد * خوار کردن
(۳) مرتکب گناه شد * رنج بردن
(۴) محدود کرد * دشمنی کردن

۲۵. شَدَّ * طَاعِنٌ

- (۱) محکم کرد * لعنت شده
(۲) مضاعف شد * غافل
(۳) بنا کرد * ناسزا گو
(۴) تقویت کرد * عیب گیر و طعنه زننده

* ترجمه صحیح را انتخاب کنید.

۲۶. «الْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ فَانْتَهِزُوا فُرْصَ الْخَيْرِ»

- (۱) فرصت‌ها همچون ابر می‌گذرد، پس فرصت‌های نیک را برابید
(۲) فرصت‌ها از دست رفتند همچنان که ابرها گذشتند، پس باید فرصت‌های خیر را غنیمت شمرد
(۳) فرصت همچون گذشتن ابر می‌گذرد، پس بیدار باشید و فرصت نیک را برابید
(۴) فرصت می‌گذرد چنان که ابر می‌گذرد، پس فرصت خیر را دریابید

۲۷. «الْبَشَاشَةُ حِبَالَةُ الْمَوَدَّةِ»

- (۱) خوشرویی، دام دوستی است
(۲) تبسم، طناب دوستی است
(۳) خوشرویی، نردبان محبت است
(۴) خنده، ریسمان محبت است

۲۸. «وَإِنْ أَقَمْتُمْ أَخَذَكُمُ وَإِنْ نَسِيتُمُوهُ ذَكَرَكُمُ»

- (۱) و اگر بایستید از شما حمایت می‌کند و اگر او را فراموش کنید، یاد شما او را بس است
(۲) و هنگامی که قیام کردید شما را پشتیبانی کرد و هنگامی که او را فراموش کردید، از شما یاد کرد
(۳) و به پا نخواستید مگر این که شما را گرفت و او را فراموش نکردید مگر این که از شما یاد کرد
(۴) و اگر بایستید شما را می‌گیرد و اگر او را فراموش کنید، او از شما یاد می‌کند

۲۹. ترجمه کدام عبارت صحیح است؟

- ۱) الْأَحْرُ يَدْعُ هَذِهِ اللَّمَاطَةَ لِأَهْلِهَا: آیا آزاده‌ای نیست که غذایش را به نیازمندی واگذارد
- ۲) الْعِلْمُ يَهْتَفُ بِالْعَمَلِ: علم با عمل پایدار می‌ماند
- ۳) وَقَدْ خَاطَرَ مَنْ اسْتَعْنَى بِرَأْيِهِ: و کسی که به رأی و اندیشه خود بسنده کند خود را در خطر و تباهی می‌افکند
- ۴) مَنْ بَالَعَ فِي الْخُصُومَةِ أَثِمَ: کسی که در دشمنی زیاده‌روی کند پشیمان می‌شود

۳۰. ترجمه کدام عبارت صحیح است؟

- ۱) لَا تَسْتَحْ مِنْ إِعْطَاءِ الْقَلِيلِ: از بخشش خسته نشو گرچه کم باشد.
- ۲) مَنْ أَيْقَنَ بِالْخَلْفِ جَادَ بِالْعَطِيَّةِ: هر کس پاداش الهی را باور دارد، در بخشش سخاوتمند است
- ۳) مَنْ شَاوَرَ الرَّجَالَ شَارَكَهَا فِي عُقُولِهَا: هر کس به مردم مشورت دهد، آن‌ها را در عقل خود شریک گرداند
- ۴) الْأَسْتِشَارَةُ عَيْنُ الْهِدَايَةِ: مشورت خواستن، چشمه جوشان هدایت است

۳۱. كِفَاكَ مِنْ عَقْلِكَ مَا أَوْضَحَ لَكَ سُبُلُ غَيْبِكَ مِنْ رَشْدِكَ

- ۱) عقل تو برای تو کافی است که راه‌های گمراهی را از راه‌های پیشرفت به تو نشان می‌دهد
- ۲) از عقل خود بهره‌گیر برای روشنایی در شناخت راه‌های گمراهی از مسیر رشد و تعالی
- ۳) عقل تو که بهترین روشنگر راه‌های گمراهی از راه رشد و پیشرفت است برای تو کافی است
- ۴) آن مقدار از عقل که راه گمراهی تو را از راه هدایتت مشخص کند، برای تو کافی است

۳۲. أَكْبَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعَيْبَ مَا فِيكَ مِثْلَهُ

- ۱) عیبی را که شبیه آن در تو هست در دیگران بزرگ بشمار
- ۲) عیب دیگران، بزرگتر از عیبی که در تو هست نیست
- ۳) اگر مثل عیب دیگران در تو هست عیب خود را بزرگ بشمار
- ۴) بزرگترین عیب، عیب شمردن چیزی است که شبیه آن در خودت است

۳۳. عَجِبُ الْمَرْءِ بِنَفْسِهِ أَحَدُ حُسَادِ عَقْلِهِ

- ۱) خودپسندی شخص، یکی از حاسدان عقل اوست
- ۲) خودپسندی، تنها حسود عقل است برای هر شخص
- ۳) خودپسندی مرد، برابر یک حسود برای عقل اوست
- ۴) شخص خودپسند، خود یکی از حاسدان عقل خویش است

۳۴. يَكْرَهُ الرَّفْعَةَ وَ يَشْتَأُ السَّمْعَةَ

- ۱) از بالا نشستن اکراه دارد و گوش دادن (به حرف حق) را می‌خواهد
- ۲) برتری را نمی‌پسندند و از شهرت تنفر دارد
- ۳) بالادست را خوش ندارد و از سازش متنفر است
- ۴) برتری را نمی‌پسندد و از سکوت لذت می‌برد

۳۵. ترجمه کدام عبارت صحیح است؟

- ۱) مَنْ أَعْطِيَ الدُّعَاءَ لَمْ يُحْرَمِ الْأَجَابَةَ: کسی که دعا هدیه دهد (دیگران را دعا کند) از اجابت محروم نمی‌شود
- ۲) مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا اسْتَهَانَ الْمُصِيبَاتِ: هر کس به دنیا دل نبندد، مصیبت‌ها را سبک می‌شمارد
- ۳) الْبِخْلُ جَامِعٌ لِمَسَاوِي الْعُيُوبِ: بخل فراوان، مساوی همه عیوب است
- ۴) أَرْزَىٰ بِنَفْسِهِ مَنْ اسْتَشْعَرَ الطَّمَعِ: خود را اذیت کرده است کسی که آگاهانه طمع ورزد

۳۶. پیام فرمایش امام علی (ع) در حکمت «۱۷۳» نهج البلاغه «مَنْ اسْتَقْبَلَ وَجْهَ الْآرَاءِ عَرَفَ مَوَاقِعَ الْخَطَا» کدام است؟

- ۱) کلید مشارکت در عقل و اندیشه مردم، مشورت است
- ۲) آشنایی با آرا و نظرات مختلف، انسان را از لغزش‌ها حفظ می‌کند
- ۳) کسی که به رأی و اندیشه خود بسنده کند، خود را در خطر و تباهی می‌افکند
- ۴) کسی که مشورت می‌کند در واقع از عقل دیگران استفاده می‌کند

۳۷. پیام سخن گهربار امام علی (ع) در حکمت «۳۱» نهج البلاغه «وَمَنْ حَلَمَ لَمْ يُفْرِطْ فِي أَمْرِهِ وَ عَاشَ فِي النَّاسِ حَمِيداً»

کدام گزینه است؟

- ۱) انسان بردبار مورد حمایت مردم در مقابل نادان است
- ۲) همت بلند، انسان‌ها را به وادی آرامش و آسایش می‌رساند
- ۳) انسان بردبار، میانه‌رو و مورد ستایش مردم است
- ۴) کسی که خود را به مردمی شبیه سازد، تقریباً یکی از ایشان می‌شود

۳۸. با توجه به کدام حکمت از نهج البلاغه می‌توان فهمید که: «دل بستن به دنیا سبب غفلت است»

- ۱) الدُّنْيَا دَارٌ مَمَرٌ لَا دَارٌ مَقَرٌّ
- ۲) الرُّكُونُ إِلَى الدُّنْيَا مَعَ مَا تُعَايِنُ مِنْهَا جَهْلٌ
- ۳) أَهْلُ الدُّنْيَا كَرَكِبٍ يُسَارُّ بِهِمْ وَ هُمْ نِيَامٌ
- ۴) إِذَا أَقْبَلْتَ الدُّنْيَا عَلَىٰ أَحَدٍ أَعَارَتْهُ مَحَاسِنَ غَيْرِهِ

۳۹. کدام یک از حکمت‌ها حاوی پیام زیر است؟

«خدا باوران از گناه می‌ترسند»

- (۱) إِحْذَرِ أَنْ يَرَاكَ اللَّهُ عِنْدَ مَعْصِيَتِهِ
(۲) أَشَدُّ الذُّنُوبِ مَا اسْتَهَانَ بِهِ صَاحِبُهُ
(۳) لَا يَرْجُونَ أَحَدًا مِنْكُمْ إِلَّا رَبَّهُ وَلَا يَخَافَنَّ إِلَّا ذَنْبَهُ
(۴) لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

۴۰. پیام فرمایش امام علی (ع) در حکمت ۱۳۵ نهج البلاغه «مَنْ أُعْطِيَ الشُّكْرَ لَمْ يُحْرَمِ الزِّيَادَةَ» کدام است؟

- (۱) توفیق سپاسگزاری، هدیه‌ای الهی است.
(۲) نعمت‌های الهی به تدریج به انسان عطا می‌شود
(۳) زیاد شدن یا از بین رفتن نعمت‌ها به اختیار انسان‌ها است
(۴) نعمت‌ها در صورت قدر ناشناسی زایل می‌شوند

۴۱. با توجه به شرح فرازی از حکمت «۱۴۷» نهج البلاغه «... وَ صَنِيعُ الْمَالِ يَزُولُ بِزَوَالِهِ» کدام گزینه مناسب‌تر است؟

- (۱) ثروت به دست آمده با مصرف کردن کاسته شده و به سمت نابودی می‌رود
(۲) صاحب مال و ثروت باید مراقبت کند تا مبادا آفات و بلاهایی آن را از میان بردارد
(۳) ثروتمند باید پیوسته نگهبان اموال خود از کاستی و نابودی باشد
(۴) مقام و محبوبیتی که با مال برای ثروتمند حاصل شده با نابودی مال از میان می‌رود

۴۲. امام علی (ع) در حکمت «۳۱» نهج البلاغه ارکان ایمان را صبر، یقین، عدل و جهاد معرفی می‌فرمایند و سپس صبر را

شامل چهار شعبه می‌دانند که عبارتند از:

- (۱) صبر بر مصیبت، صبر بر بلا، صبر بر طاعت، صبر بر ترک گناه
(۲) شوق به بهشت، ترس از آتش جهنم، زهد و بی‌رغبتی به دنیا، انتظار مرگ داشتن
(۳) صبر در مقابل شهوات، صبر در اجتناب از حرام، صبر در مقابل سختی‌ها، صبر در انجام عبادات
(۴) شتاب در کار خیر، تحمل سختی‌ها، بی‌رغبتی به دنیا، دوری از گناه

۴۳. براساس شرح حکمت «۶» نهج البلاغه «صَدْرُ الْعَاقِلِ صُنْدُوقُ سِرِّهِ» عاقل کسی است که:

- (۱) سینه‌اش صندوق اسرار او باشد
(۲) همان‌طور که اشیای قیمتی را پنهان می‌کند عقل خود را نیز به هر کسی عرضه نکند
(۳) در حفظ اسرار دیگران کوشا باشد
(۴) سینه‌اش مخزن تجربه و دوراندیشی او باشد

۴۴. با توجه به کلام گهربار امام علی(ع) درباره زهد کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) زاهد کسی است که نسبت به دنیا بی‌رغبت است و از امکانات مادی دنیا به حداقل ممکن استفاده می‌کند.
 - (۲) زاهد کسی است که بدون وابستگی به دنیا از نعمت‌های الهی استفاده می‌کند
 - (۳) زاهد به خاطر غوطه‌ور نشدن در غفلت دنیاپرستی از مظاهر دنیوی اعراض می‌کند
 - (۴) زاهد از گرفتاری‌ها و مصیبت‌های زندگی دنیا استقبال می‌کند

*** کدام گزینه در مورد واژه‌های زیر صحیح است؟**

۴۵. «باقون»:

- (۱) جمع مذکر غایب است
- (۲) اسم فاعل و جمع مذکر سالم است
- (۳) اسم مفعول و جمع مذکر سالم است
- (۴) صفت مشبیه به معنای اسم مفعول است

۴۶. «مُدهن»:

- (۱) اسم فاعل از باب افتعال است
- (۲) اسم مفعول از باب مفاعله است
- (۳) اسم فاعل از باب مفاعله است
- (۴) صیغه مبالغه است

*** با کدام گزینه، عبارات زیر تکمیل می‌شود**

۴۷. لَا مُظَاهَرَةَ مِنْ الْمَشَاوِرَةِ

- (۱) خَيْرٌ
- (۲) اَتَقَى
- (۳) اَوْتَقَى
- (۴) اَحْسَنُ

۴۸. لَا خَيْرَ فِي جَسَدٍ لَارَأْسَ مَعَهُ وَلَا فِي اِيْمَانٍ لَا مَعَهُ

- (۱) صَبْرٌ
- (۲) عَقْلٌ
- (۳) عَمَلٌ
- (۴) جِهَادٌ

۴۹. تَسُوءُكَ خَيْرٌ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ تُعْجِبُكَ

- (۱) حَسَنَةٌ، سَيِّئَةٌ
- (۲) سَيِّئَةٌ، حَسَنَةٌ
- (۳) عَجَبٌ، نَفْسٌ
- (۴) نَفْسٌ، عَجَبٌ

۵۰. هَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسُهُ مِنْ أَمْرٍ عَلَيْهَا

- (۱) آبَاءُهُ
- (۲) طَمَعُهُ
- (۳) عَجَبُهُ
- (۴) لِسَانُهُ